

Úrvacsorás istentisztelet – Szentháromság ünnepe utáni 17. vasárnap

Budapest – Fasor, 2019. október 13. 11:00; MGyTK

A vasárnap igéje: Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk. (1Jn 5,4)

Lekció/oltár előtti olvasmány: Lk 14,1-11

Jézus meggyógyít egy vízkórost szombaton

Amikor egyszer szombaton bement Jézus a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok figyelték őt. Íme, ott egy vízkóros ember került elébe. Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: Szabad-e szombaton gyógyítani, vagy nem? De ők hallgattak. Erre megérintette a beteget, meggyógyította és elbocsátotta. Hozzájuk pedig így szólt: Ha közületek valakinek a fia vagy ökre szombaton esik a kútba, vajon nem húzza-e ki azonnal? Nem tudtak erre mit felelni.

Azután egy példázatot mondott a meghívottaknak, amikor látta, hogyan válogatják a főhelyeket: Ha valaki lakodalomba hív, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy nálad érdemesebb embert is meghívott. És ha odamegy hozzád, aki meghívott téged is meg őt is, és így szól: Engedd át neki a helyed! – akkor szégyenszemre az utolsó helyre fogsz kerülni. Hanem ha meghívnak, menj el, ülj le az utolsó helyre, hogy amikor jön az, aki meghívott, így szóljon hozzád: Barátom, ülj feljebb! Akkor becsületed lesz minden asztaltársad előtt. Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.

Textus, a prédikáció alapigéje: Ez 37,15-23

Izrael és Júda újra egy néppé lesz

Így szólt hozzám az ÚR igéje: Te, emberfia, fogj egy fadarabot, és írd rá: Ez Júdáé és a hozzá tartozó izraelieké. Azután fogj egy másik fadarabot, és arra ezt írd: Ez Józsefé, azaz Efraimé és az egész hozzá tartozó Izrael házáé. Illeszd őket egymáshoz egy fává, hogy eggyé legyenek a kezekben! Ha majd ezt mondja neked néped: Magyarázd meg, hogy mit jelent ez! – akkor így felelj: Ezt mondja az én Uram, az ÚR: Én kezembe fogom Józsefnek, azaz Efraimnak és Izrael hozzá tartozó törzseinek a fáját, hozzáillesztem Júda fájához, egy fát csinállok belőlük, és eggyé lesznek a kezemben. Amikor szemük láttára ott lesznek a kezekben azok a fadarabok, amelyekre írtál, így beszélj hozzájuk: Ezt mondja az én Uram, az ÚR: Íme, én kihozom Izrael fiait a népek közül, bárhová kerültek. Összegyűjtöm őket mindenfelől, és beviszem őket a saját földjükre. Egy néppé teszem őket abban az országban, Izrael hegyein, és egy király fog uralkodni mindnyájuk fölött. Nem lesz többé két nép, és nem szakadnak soha többé két királyságra. Nem teszik magukat többé tisztátalanná förtelmes bálványszobráikkal és sok vétükkel. Megszabadítom őket minden vétküktől, amelyet elkövettek, és megtisztítom őket. Az én népem lesznek, én pedig Istenük lesznek.

Kedves Gyülekezet!

Ezékiel próféta szerette meghökkentő, abszurd képekkel megragadni az emberek figyelmét. Amikor az Izraelből a babiloni fogságba deportált felső vezető réteg, kiknek ő prófétája volt, így panaszkodott: *Kiszáradtak a csontjaink, és elveszett a reménységünk, végünk van (37,11)* – akkor Ezékiel, őket illusztrálódó, egy hátborzongató képzeletbeli kisfilmet vetített le nekik arról, hogy miként kel életre egy völgy mélyén heverő kiszáradt emberi csontok nagy sokasága. *Hirtelen nagy zörgés támadt, a csontok remegni kezdtek, egymáshoz illeszkedtek, inak kerültek rájuk, majd hús növekedett rajtuk, végül bőr borította be őket, ... majd lélek szállt beléjük, életre keltek, és talpra álltak. (37,7-10)* Vigasztaló, a lehetetlen megvalósulását is lehetségesnek tartó víziónak szánta ezeket a képeket Ezékiel – csakúgy, mint a most felolvasott, de az előzőhöz képest sokkal átlagosabb, kettőtört fadarabok összeforrásáról szóló illusztrációt.

Prófécijának előzménye visszanyúlik Izrael Salamon király halálát követő kettészakadásáig, a véres trónharcokig, az asszír, majd a babiloni terjeszkedés során mind az északi Izrael, mind a déli Júda részéről meghozott rossz politikai döntésekig, az idők során kialakult vallási keveredésig, a JHWH kultusz beszennyeződéséig. A múlt héten emlegetett, sokat üldözött Illés próféta volt a központi alakja annak az északi ellenállásnak, ami a vallási keveredés ellenében a tiszta JHWH hitért szállt síkra. Az asszír, de még inkább a babiloni hódítások és fogságba vi-

telek idején egyre általánosabbá vált az a nézet, hogy Isten, JHWH a deportáltakkal együtt Babilonba ment. Teológiai, hitbeli szempontból a Babilonban élő izraeliták számitottak az igazi Izraelnek.

Nagyon megszenvedték ők ezt a fogságbeli létezést, de a babiloni fogság számukra nem materiális értelmű szenvedést jelentett. Nem fogták őket például rabszolgamunkára, sőt, tudható, hogy kényelmes kolóniákban, viszonylagos jólétben éltek, volt saját közigazgatásuk, még banki ügyleteik is. Inkább a teológiai kérdések szorongatták őket. Amíg korábban az egy Isten, egy nép, egy ország, egy templom egységében gondolkodtak, akkor ők a megtört, a fadarabként kettétört egység idején miben gondolkodjanak? Hol van, kivel van Isten? Az otthon, Izraelben maradt városlakókkal és a többi, alacsonyabb népességi csoporttal, vagy Babilonban a fogságban lévő vezetői körrel? Milyen kultuszuk, vallásgyakorlatuk legyen ott idegenben?

A fogságba vitel ítéletének az évei során a Babilóniában élő zsidóság teológiai és lelki-hitbeli szempontból valóban megtisztult és megerősödött. Ott a száműzetésben vált a zsidóság számára rendkívül fontossá – az identitásuk megőrzése miatt – a nép egységére és összetartozására utaló körülméltékedés egyszeri szertartásának a bevezetése. Ott a száműzetésben vált a zsidóság számára rendkívül fontossá a szombat megtartásának az a hetenkénti ismétlődése is, ami ugye a nap különleges menete által kiemelte őket a vallási szempontból egészen másképp élő és

gondolkodó babiloni társadalomból. Ott a száműzetésben vált a zsidóság számára rendkívül fontossá – templom híján – a zsinagógai istentiszteletek új formáinak a kialakítása. Nekik hirdette Ezékiel az elképzelhetetlent: hogy Isten hazaviszi, saját földjükre viszi őket, megszabadítja és megtisztítja őket bűneikből, nem vétkeznek többé, újra egy, egységes nép lesznek és Isten lesz az istenük.

Biztos, hogy legalább annyira vélték túl szépnek és utópisztikusnak Ezékiel kortársai ezt a képet, mint amennyire mondjuk mi tartjuk művinek a magazinok gyönyörű arcú, hibátlan bőrű címlapszereplőit. És Ezékiel mégis váltig állította, hogy a fogságban élő és az Isten útjain, a hit kérdésein gondolkodó Izraelitáknak a hazatéréssel és az egységgel kapcsolatos minden szép álma valóra fog válni. Allította, mert Isten mondta, hogy így lesz. Ő pedig hitt Istenben. A hit ilyen: mindig túlmutat és túllát azon, ami éppen most van. A hit Isten szemével lát. Istennek pedig nem lehetetlen a lehetetlen. A halott csontokat is életre keltheti. Töredezettségéből is egységes egészet képes alkotni. Izrael népének történetében is, az új szövetség népének, az Egyháznak a történetében is, és mindannyiunk egyéni élettörténetében is. A hit az, ami képes legyőzni a világot.

Ezékiel meggyőződéssel vallotta, hogy hit és nagy, merész álmok, víziók és célok nélkül nincs semmi – sem életkedv, sem aktivitás, sem jövő. Biztatta hát népét, hogy ne csak a jelen körülményekre nézzenek, hanem egyrészt emlékezzenek a nagy múltbéli csodákra, másrészt akarják meglátni azt, ami ma még nincs, nem látható, de ami *hosszú távon* nagyon is jó eséllyel bekövetkező esemény lehet. Ez a *hosszú távon* nagyon fontos gondolat a Szentírásban. Az Ószövetség története: lassú. Minden lassan, komótosan alakul benne. Röpködnek az évtizedek, az évszázadok, mire történik valami nagy dolog – miközben persze rengeteg, a nagyot előkészítő kis dolog is történik. Minden mögött Istennel, az események mozgatójával. A Kr.e. 18. sz.-ban kötött Isten szövetséget Ábrahámmal, a Kr. e. 16. sz. húszas éveiben került József révén Jákób és családja Egyiptomba, ott jött a hosszú rabszolgaság, amiből csak a 14. sz. elején szabadultak ki, aztán a 40 év pusztai vándorlás a Sinai-félszigeten. ... Lassú az Ószövetség. A babiloni fogság is hosszú volt.

Ezékiel mégis meggyőződéssel vallotta, hogy hit és nagy, merész álmok, víziók és célok nélkül nincs semmi, sem életkedv, sem aktivitás, sem jövő. Kedves Testvérek, ez az üzenet nekünk is fontos lehet – anélkül, hogy tudnám kinek mi most épp a gondja, baja, aggodalma. Isten minket is biztat, hogy ne csak a jelen körülményekre nézzünk, hanem emlékezzünk – és akarjuk meglátni azt is, ami ma még nincs, nem látható, de ami *hosszú távon* nagyon is jó eséllyel bekövetkező esemény lehet az életünkben, egyházunk vagy országunk, vagy a világ történetében.

Mit lát például egy mezítlás cigány gyerek egy szabolcsi kisközség nyomorában? 14 évesen megházasodik, gyerekei lesznek és aztán boldogul, ahogy tud, segélyen, segédmunkásként, akárhogy. Ha viszont kijelenti, hogy még tanulni, középiskolába, majd egyetemre akar járni – akkor pap, doktorált nyelvész és egy romani-magyar pedagógusszótár szerzője is lehet belőle. Ahogyan azt a Ró-

zsák tere egyik görög rítusú katolikus papjának, a Kántorjánosiból származó Dr. Lakatos Péternek az élete és pályafutása is igazolja. „A nyomorból, amiben éltem, az hozott ki, hogy meg tudtam fogalmazni célokat, és hogy volt miért felkelnem.” Máig azon gondolkodásmód szerint éli az életét, hogy „ha valami rossz történik, helyt kell állni, megoldani a problémát, és menni előre.” Felbecsülhetetlen a jelentősége és a szerepe azoknak az embereknek, akik évtizedekkel korábban! az ő segítői, támogatói voltak: a Kántorjánosiba helyezett (Zolcsák István) atyának, aki nagy hittel és lelkesedéssel karolta fel a helybéli roma gyerekeket, meg (Pócsi Zsóka néaninek) a felsős osztályfőnököknek, aki a tehetségét látva erősen biztatta-noszogatta őt.

Lassú, évtizedek alatt kibontakozó életek – s milyen nagy szerepe van bennük a hitnek, az álmoknak, a céloknak, az akarásnak! Lassú, évtizedek alatt kibontakozó életek – s milyen nagy szerepe van bennük a segítő, lelkesítő embereknek, akik maguk is hiszik a nehezen elképzelhetőt, a lehetetlent, a csodát! Lassú, évtizedek alatt kibontakozó történetek, események, történelem – tele könnyel, szenvedéssel, elkeseredéssel és csüggedéssel – és aztán az elképzelhetetlen egyszer csak valósággá válik: elnyomó rendszerek, falak omolnak össze, szabad utat kapnak jó és az emberi méltóságot erősítő jogok és kezdeményezések. Türelemre, belátásra és hitre, reményre van szükségünk, Testvérek! Egyéni életünkben és a minket körülvevő világ eseményeinek az alakulását illetően is. Ezt tanítja ma nekünk Ezékiel.

A másik, amit tanít az az, hogy Istennek ránk is szüksége van a jóra és az egységre, a teljességre vonatkozó terveinek a megvalósítása során. Nem kell nekünk ezért összemosnunk a közöttünk lévő különbségeket, nem. A tudatos szembenállást, az ellenségeskedés viszont igen-csak jó lenne kitakarítanunk az életünkéből, ebből a fasori hit-közösségből, otthonainkból. Igen, különbözünk egymástól. Isten teremtett ilyennek: nincs két egyforma kagyló, hópehely, ember, tulajdonság, gondolat és vélemény. Így csodálatosan színes a világ. Viszont nagy baj az, ha a különbségeink miatt vagy azok ürügyén szembekerülünk egymással, ahelyett, hogy ezekre egymás kiegészítésképp gondolnánk. Vagy ha nem így, akkor legalább elfogadással. Ha ez sem megy, akkor legalább elhordozással.

Istennek az emberre és a világra vonatkozó terve az egység, a harmónia, a békeség. Nem egyformaságot akar, hanem egységet. Krisztust is ezért küldte. Hogy benne megbékéljen egymással az Isten és a világ. Szentlelkét is ezért küldte. Hogy általa az egyes ember békülhessen meg – bűnbánata és naponkénti megtérése által először az Istennel, majd önmagával és az embertársával, a testvérével. *Megszabadítom őket minden vétkeüktől, amelyet elkövettek, és megtisztítom őket. Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek.* Ez Isten jövőképe, álma, víziója az ember számára.

Új engedelmisség ez. Isten törvényei szerint járni, tanácsait, parancsolatait megtartani. Meghajolni először Isten – majd ahogy Jézus is bemutatta: egymás előtt. Hitben, reménnyel, nyitottan, szeretetben, szolgálatban, csoda dolgok megtörténtében bízó szívvel, azok megvalósulását segítve, bölcsen, türelmesen. Ebben legyünk egyek, mi mind! Ámen.

Köszönjük Istenünk, hogy jóságodat és igazságodat láthatóvá teszed a történelemben. Nem hagyod magára népedet, életünket gondviselésed csodái és ajándékai kísérik. Tégy minket jóságos akaratod megvalósulásának eszközeivé.

Add, hogy megtaláljuk benned és általad a békeesség és az egység útját és áldását. Ámen.

**Ének: 466,3 A sok keserűségnek Földünkön szabj határt, Örömmek és jólétnek Napját derítsd reánk!
Gyötrött országokon Ragyogtass égi áldást, És újra adj virágzást Az üszkös romokon!**

Hirdetés

1. Szeretettel köszöntjük Brieber Jánost és Bucsky Beát és a nagy családot. János és Bea 1969. október 11-én templomunkban kötöttek házasságot. Szirmai Zoltán lelkész úr eskette őket. Azóta eltelt-elröppent 5 hosszú évtized, és most itt vannak, hogy hálát adjanak Isten megtartó kegyelméért, gondviseléséért. A nagykönyörgés után Aradi György lelkésztestvérem imádkozik értük és megáldja őket.
2. A házaspár megáldása után, felekezeti hovatartozástól függetlenül várjuk az Úr asztalához mindazokat, akik erre lélekben szabadok és felkészültek.
3. IT után Kávézás
4. Bibliaóra lesz szerdán 15:00 órakor.
5. Szeretettel hívunk minden érdeklődőt a Fasori (Fiatal) Felnőttek október havi estjére, szerdán 18:00 órakor a Damjanich utcai gyülekezeti terembe. Vendégünk Szűcs Kinga teológus lesz, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház Ararát Teremtésvédelmi Munkaágának az elnöke. "Fenntarthatóság és tradíció - táplálkozással és étkezéssel kapcsolatos keresztény hagyományok a klímaválság tükrében" címmel tart előadást. Mértékletességről, böjtről, beosztásról, ökotudatos élelmiszer beszerzési tippekről és hasonló kérdésekről. Korunk egyik legforróbb témájához kapcsolódik így gyülekezetünk – teológiai átgondoltsággal és közérthetően. Az estet visszafogott asztalközösség zárja majd.
6. **ÁLDÁS** a közösségben - Gyülekezeti 7vége/ Nov. 22-24/ Bszárszó. Jel. hi.: okt. 20.
7. Az előző vasárnapi istentisztelet offertórium: Ft volt.
8. Az EvÉlet a kijáratnál kapható.